

9 лютого кандидат соціологічних наук, доцент кафедри суспільно-політичних наук ВНТУ Анатолій Слободянюк в рамках проекту “Захист свободи Інтернету в Україні”, що його здійснює ГО “Інтерньюз-Україна” за підтримки Counterpart International взяв участь у дискусії “Цифрові права користувачів. Захищати*не можна*карати?”, яку провели ГО “Інтерньюз-Україна” та Подільська Агенція Регіонального Розвитку.

Експерти дискутували про захист цифрових прав користувачів – основних прав людини в онлайн-просторі. Чи всі громадяни України мають рівний доступ до інтернету? Чи гарантується свобода слова в інтернеті і чи є вона абсолютною? За які публікації в інтернеті правоохоронці можуть переслідувати користувачів?

Експерти зазначили, що в Україні тривають дискусії щодо прав людини в Інтернеті, зокрема стосовно того, що ми можемо робити в мережі, а що робити не варто.

“В широкому сенсі цифрові права – це права людини, перенесені в онлайн-площину. Рекомендації Ради Європи від 2014-ого року визначають категорії цифрових прав: право на свободу слова, свободу вираження, право на доступ до інформації (можливість відвідувати ресурси, мати безбар’єрний доступ до сайтів), право на мирні зібрання в онлайні (користувачі мають можливість об’єднуватися разом, виставляти вимоги, взаємодіяти із органами влади і тощо), право на цифровий захист (зокрема від кібератак), на захист персональної інформації в Інтернеті та право на приватність”, – зазначив Віталій Мороз, керівник програм нових медіа ГО “Інтерньюз-Україна”.

Також було наголошено на багатогранності поняття “цифрові права”.

Доступ до Інтернету лежить в основі цифрових прав людини. Експерти підкреслили, що в Україні Інтернет присутній неоднаковою мірою в міських та сільських місцевостях.

“Чи можемо ми говорити про порушення цифрових прав в такому разі? Я вважаю, що так. Чи має держава надавати мені цей доступ? Якщо я живу в селі, то чому у мене має бути менше прав, ніж у жителя Києва?”, – зазначив викладач Донецького національного університету імені Василя Стуса Антон Лягуша.

“Питання рівного доступу до Інтернету – це не лише питання доступності мережі, а й нерівної фінансової спроможності громадян придбати послугу”, – зазначив соціолог Анатолій Слободянюк.

Експерти зазначили, що Україна має найдешевший Інтернет у світі.

Також Анатолій Слободянюк наголосив на значній ролі Інтернету в процесі розбудови громадянського суспільства, можливості самоорганізовуватись суспільству в разі виникнення гострих потреб.

Представник програми EGAP у Вінницькій області Віктор Маценко додав, що в Україні можливо досягнути покриття Інтернетом на рівні 80%.

“Минулого тижня під час “Digital Talk з прем’єр-міністром України” було узгоджено на рівні держави, що за два роки має бути проникнення Інтернету по всій Україні на рівні 80%. Якщо держава сприятиме інтернет-провайдерам, то покриття доступом до мережі на всій території країни реально досягти впродовж цих двох років”, - сказав Маценко.

В ході дискусії було піднято проблему “цифрових слідів” та приватності в Інтернеті.

“Якщо ви надали комусь свою інформацію – рано чи пізно її вкрадуть. Що ж робити із “цифровими слідами”? Потрібно бути готовими до того, що інформація, надана вами,

може з'явитися онлайн”, – зазначив Віктор Маценко.

Питання “цифрових слідів” стосується також і дітей. Прозахисники розповіли про поняття “гаджет із візка”, з яким зіштовхуються батьки у намаганні регулювати доступ дітей до контенту в Інтернеті та здійснювати батьківський контроль.

Експерти дійшли висновку, що сьогодні змінюється розуміння самого Інтернету.

“Думаю, що ми зараз рухаємося від “романтичного періоду” розуміння Інтернету як рівних можливостей та доступу до розуміння необхідності регуляцій та саморегуляцій. Ми бачимо, як Фейсбук намагається регулювати фейкові новини, як Німеччина та Франція намагаються вводити законодавство для захисту персональних даних. Тобто Інтернет рухається в напрямку регуляцій. Однак регулювання для громадянського суспільства завжди несе небезпеку. Тому наші дискусії необхідні для того, щоб пропонувати механізми саморегулювання, враховуючи кращі світові практики”, – зазначив Віталій Мороз.

Модератором дискусії “Цифрові права користувачів. Захищати*не можна*карати?” виступила Софія Сакалош, керівник Лабораторії Електронної демократії та проектів і програм у сфері е-демократії в Подільській Агенції Регіонального Розвитку.

Відеозапис дискусії можна переглянути [тут](#) .

Підготував А.Слободянюк